МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯҺӘМ ТАБИГАТЬ РЕСУРСЛАРЫ МИНИСТРЛЫГЫ

ПРИКАЗ 1193-п

Казан шәһәре

БОЕРЫК 05.10.2017

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Борок һәм Байданкино торак пунктларында «Жилкомсервис» ҖЧҖ җир астыннан су алу корылмаларының санитар саклык зоналарын оештыру проектын раслау турында

Россия Федерациясе Су кодексы, «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы федераль закон, «Су белән тәэмин итү чыганакларының һәм эчә торган су үткәргечләренең санитар саклык зоналары. СанПиН 2.1.4.1110-02» санитария кагыйдәләре һәм нормалары, «Җир асты суларын пычранудан саклауга карата гигиена таләпләре. СП 2.1.5.1059-01» санитария кагыйдәләре, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгы мәсьәләләре» 2005 елның 6 июлендәге 325 номерлы карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә эчә торган су һәм хуҗалык-көнкүрештә су белән тәэмин итү өчен кулланыла торган су объектларының санитар саклык зоналары проектларын раслау тәртибе турында» 2012 елның 29 февралендәге 177 номерлы карары нигезендә һәм Кулланучылар хокукларын яклау һәм кешенең уңай тормышы өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең Татарстан Республикасы (Татарстан) идарәсенең Түбән Кама шәһәре һәм Түбән Кама муниципаль районындагы территориаль бүлегенең проектның дәүләт санитар-эпидемиология кагыйдәләренә һәм нормативларына туры килүе турында 2014 елның 22 августындагы № 16.31.28.000.Т.000032.08.14 бәяләмәсен исәпкә алып, шулай ук «Жилкомсервис» ҖЧҖ тапшырган Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Борок һәм Байданкино торак пунктларында «Жилкомсервис» ҖЧҖ җир астыннан су алу корылмаларының санитар саклык зоналарын оештыру проекты нигезендә

БОЕРЫК БИРӘМ:

1.Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Борок һәм Байданкино торак пунктларында «Жилкомсервис» ҖЧҖ җир астыннан су алу корылмаларының санитар саклык зоналарын оештыру проектын (алга таба – Проект) расларга.

2. 1 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Борок һәм Байданкино торак пунктларында су белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклык зоналары чикләрен билгеләргә.

3. 2 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Борок һәм Байданкино торак пунктларында «Жилкомсервис» ҖЧҖ җир астыннан су алу корылмаларының санитар саклык зоналары чикләрендә территориядән хуҗалык өчен файдалану режимын билгеләргә.

4. Проект күчермәсен Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Башкарма комитетына җибәрергә.

5. Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенә түбәндәге чараларны үткәрү турында тәкъдим итәргә:

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Борок һәм Байданкино торак пунктларында су белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклык зоналары чикләре, су алу җайланмасының санитар саклык зонасы чикләрендәге территорияләрдән хуҗалыкта файдалану кагыйдәләре һәм режимы турында халыкка хәбәр итүне оештыру турында;

территорияләр үсешенең территориаль комплекс схемаларын, функциональ зоналарга бүлү схемаларын, җир корылышы схемаларын, районнарны планлаштыру проектларын һәм генераль планнарны эшләгәндә Проектны исәпкә алуны оештыру турында.

Министр Ф.С. Габделганиев

Татарстан Республикасы Экология
һәм табигать ресурслары
министрлыгының 05.10.2017 №
1193-п боерыгына 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Борок һәм Байданкино торак пунктларында «Жилкомсервис» ҖЧҖ җир астыннан су алу корылмаларының санитар саклык зоналары чикләре

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Борок һәм Байданкино торак пунктларын су белән тәэмин итү ике су алу скважинасыннан башкарыла, шуларның берсе – Борок т.п. төньяк-көнбатыш өлешендә, икенчесе Байданкино т.п. көньяк-көнчыгыш читендә урнашкан.

Су алу скважиналарының географик координатлары:

скв. №1, Борок т.п. - $55^0$32′46,7″ т.к., $51^0$40′15,7″к. о.;

скв. №1, Байданкино т.п. - $55^0$30′42,3″ т.к., $51^0$42′29,0″ к.о.

Санитар саклык зоналары өч пояс составына оештырыла: беренче пояс (катгый режимлы) су алу корылмасы урнашкан территорияне, барлык суүткәргеч корылмаларының һәм су үткәрү каналы мәйданчыкларын үз эченә ала. Икенче һәм өченче пояслар (чикләүләр пояслары) су белән тәэмин итү чыганагы пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

Санитар саклык зонасының I поясы.

Су йөртү офыгының яхшы яклануын исәпкә алып, су җыю скважиналарының санитар саклык зонасындагы беренче поясы түбәндәгечә билгеләнә:

1 нче скважина, Борок т.п. – скважина авызыннан 10 метрлы радиуста;

1 нче скважина, Байданкино т.п. – скважина авызыннан 30 метрлы радиуста.

Санитар саклык зонасының II поясы

скв. №1, Борок т.п.:

Борок т.п. «Жилкомсервис» ҖЧҖ су алу җайланмасының санитар саклык зонасындагы икенче поясы җир асты сулары агымы буенча сузылган эллипстан гыйбарәт.

Су алу скважинасының санитар саклык зонасындагы икенче поясның гомуми озынлыгы L=84 м тәшкил итә, шул исәптән җир асты сулары агымы буенча R = 50 м (көньяк-көнбатыш юнәлештә), җир асты сулары агымы буенча өскә таба r = 34 м (төньяк-көнчыгыш юнәлештә).

Санитар саклык зонасының икенче поясының иң зур киңлеге d 48 метрга тигез.

скв. №1, Байданкино т.п.:

Байданкино т.п. «Жилкомсервис» ҖЧҖ су алу җайланмасының санитар саклык зонасындагы икенче поясы җир асты сулары агымы буенча сузылган эллипстан гыйбарәт.

Су алу скважинасының санитар саклык зонасындагы икенче поясның гомуми озынлыгы L=159 м тәшкил итә, шул исәптән җир асты сулары агымы буенча R = 105 м (көнбатыш юнәлештә), җир асты сулары агымы буенча өскә таба r = 54 м (көнчыгыш юнәлештә).

Санитар саклык зонасының икенче поясының иң зур киңлеге d 60 метрга тигез.

Санитар саклык зонасының III поясы

скв. №1, Борок т.п.:

Борок т.п. «Жилкомсервис» ҖЧҖ су алу җайланмасының санитар саклык зонасындагы өченче поясы җир асты сулары агымы буенча сузылган эллипстан гыйбарәт.

Су алу скважинасының санитар саклык зонасындагы өченче поясның гомуми озынлыгы L=985 м тәшкил итә, шул исәптән җир асты сулары агымы буенча R = 951 м (көньяк-көнбатыш юнәлештә), җир асты сулары агымы буенча өскә таба r = 34 м (төньяк-көнчыгыш юнәлештә).

Санитар саклык зонасының өченче поясының иң зур киңлеге d 200 метрга тигез.

скв. №1, Байданкино т.п.:

Байданкино т.п. «Жилкомсервис» ҖЧҖ су алу җайланмасының санитар саклык зонасындагы өченче поясы җир асты сулары агымы буенча сузылган эллипстан гыйбарәт.

Су алу скважинасының санитар саклык зонасындагы икенче поясның гомуми озынлыгы L=992 м тәшкил итә, шул исәптән җир асты сулары агымы буенча R = 938 м (көнбатыш юнәлештә), җир асты сулары агымы буенча өскә таба r = 54 м (көнчыгыш юнәлештә).

Санитар саклык зонасының өченче поясының иң зур киңлеге d 320 метрга тигез.

Татарстан Республикасы Экология
һәм табигать ресурслары
министрлыгының 05.10.2017 №
1193-п боерыгына 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Борок һәм Байданкино торак пунктларында «Жилкомсервис» ҖЧҖ җир астыннан су алу корылмаларының санитар саклык зоналары чикләрендә территориядән хуҗалык өчен файдалану режимы

1. Санитар саклык зоналарының беренче поясы

1.1. Санитар саклык зонасындагы беренче пояс территориясе өслек агымын аннан читкә агызып җибәрү өчен планлаштырылган, яшелләндерелгән, коймалап алынган һәм сак белән тәэмин ителгән булырга тиеш. Корылмаларга бара торган юллар каты өслекле булырга тиеш.

1.2. Санитар саклык зонасындагы беренче пояс территориясендә түбәндәгеләр рөхсәт ителми: биек кәүсәле агачлар утырту, төзелешнең су үктәрү корылмаларын эксплуатацияләү, үзгәртеп кору һәм киңәйтүгә турыдан-туры кагылышы булмаган барлык төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торбаүткәргечләр салу, торак һәм хуҗалык-көнкүреш биналары урнаштыру, кешеләрне яшәтү, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану.

1.3. Санитар саклык зонасының беренче поясы территориясендәге биналар ташландык суларны көнкүреш яки эшчәнлек канализациясенең иң якын системасына яки санитар саклык зонасындагы беренче поястан читтә икенче пояс территориясендәге санитар режимны исәпкә алып урнаштырылган җирле чистарту корылмалары станцияләренә агыза торган канализация белән җиһазландырылырга тиеш.

Искәрмәле очракларда, канализация булмаса, санитар саклык зонасының беренче поясы территориясе пычрануга юл куймый торган, нәҗесләрне һәм көнкүреш калдыкларын кабул итү өчен су үткәрми торган корылмалар төзелергә тиеш.

1.4. Санитар саклык зонасының беренче поясында урнашкан су үткәрү корылмалары скважина очлыклары һәм скважина авызлары, резервуарларның люклары һәм агызу торбалары һәм насосларга су тутыру җайланмалары пычрану мөмкинлеген калдырмауны исәпкә алып җиһазландырылырга тиеш.

1.5. Су алу корылмаларының барысы да су алу корылмасын проектлаганда һәм санитар саклык зонасы чикләрен нигезләгәндә каралган проект җитештерүчәнлегендәге су алу корылмасын эксплуатацияләгәндә фактик дебитның туры килүенә системалы тикшерү уздыру аппаратурасы белән җиһазландырылырга тиеш.

2. Икенче һәм өченче пояслар буенча чаралар

2.1. Сулы горизонтларны пычрату ихтималлыгы өлешендә куркыныч тудыра торган барлык искергән, эшләми торган, җитешсезлекләре булган яки дөрес эксплуатацияләнми торган скважиналарны ачыклау, цементлау яки торгызу.

2.2. Яңа скважиналарны бораулау һәм яңа төзелешнең туфрак катламын бозуга бәйле эшләре дәүләт санитар-эпидемиология күзәтчелеге үзәге белән мәҗбүри килештереп гамәлгә ашырыла.

2.3. Яраксызланган суларны җир асты су горизонтларына агызуны, каты калдыкларны җир астында урнаштыруны һәм җир асты байлыклары белән эшләр башкаруны тыю.

2.4. Ягулык-майлау материаллары, агулы химикатлар һәм минерал ашламалар складлары, сәнәгый агынтыларны туплау, шлам саклау җайланмаларын һәм җир асты суларын химик пычрату куркынычы белән аңлатыла торган башка объектларны урнаштыруны тыю.

Мондый объектларны санитар саклык зоналарының өченче поясы чикләрендә урнаштыру бары тик якланган җир асты суларыннан файдаланганда гына, сулы горизонты саклау буенча махсус чаралар үтәү шарты белән, геологик контрольлек органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән дәүләт санитар-эпидемиология күзәтчелеге үзәгенең санитар-эпидемиология бәяләмәсе булган очракта гына рөхсәт ителә.

2.5. Файдаланыла торган сулы горизонтка турыдан-туры гидрологик бәйләнеше булган җир өсте суларын санитар саклаганда җир өсте суларын саклауга карата гигиена таләпләре нигезендә кирәкле чараларны үз вакытында башкару.

Татарстан Республикасы Түбән Кама районының Борок һәм Байданкино торак пунктларындагы «Жилкомсервис» ҖЧҖнең җир асты суларын алу җайланмаларын санитар саклау зонасын оештыру

проекты

Түбән Кама шәһәре, 2014 ел.

ЭЧТӘЛЕК

Кереш..4
1. Физик-географик очерк...5
2. Геология төзелеше һәм гидрогеология шартлары......................................6
3. Су алу җайланмасының геологик-техник
тасвирламасы...11
4. Су алу җайланмасының санитар саклау зонасы поясы чикләрен
нигезләү..12
5. Су алу җайланмасы һәм су алу җайланмасы янындагы җирләргә санитар
характеристика...18
6. Санитар саклау зонасы территориясендә саклау чараларын үткәрү буенча
тәкъдимнәр..21

КУШЫМТА

1. Татарстан Республикасы Түбән Кама районының Борок һәм Байданкино торак пунктларындагы «Жилкомсервис» ҖЧҖ су алу скважиналарының урнашу картасы Масштаб 1:100 000

2. Борок торак пунктындагы «Жилкомсервис» ҖЧҖ беренче номерлы скважинаның икенче поясының урнашу схемасы, масштабы 1:8000; Бадайкино торак пунктындагы «Жилкомсервис» ҖЧҖ беренче номерлы скважинаның икенче поясының урнашу схемасы, масштабы 1:6000 (2 бит)

3. Борок һәм Байданкино торак пунктындагы «Жилкомсервис» ҖЧҖ су алу скважиналарының санитар саклау зонасының өченче поясының урнашу схемасы Масштаб 1:50 000

4.Борок һәм Байданкино торак пунктындагы «Жилкомсервис» ҖЧҖ су алу скважиналар фотографияләре

5. Санитар саклау зонасының (R) озынлыгын билгеләү графигы

6. Татарстан Республикасы Түбән Кама районының Борок торак пунктында «Жилкомсервис» ҖЧҖнең беренче разведка-эксплуатация скважинасының паспорт күчермәсе; Түбән Кама районының Байданкино торак пунктында «Жилкомсервис» ҖЧҖнең беренче разведка-эксплуатация скважинасының паспорт күчермәсе;

7. ТР Түбән Кама районының Борок һәм Байданкино торак пунктындагы «ЖКХ-Сервис» ҖЧҖ хуҗалык һәм эчү өчен кулланыла торган җир асты суларын чыгару өчен файдалануга тапшырылучы җир асты байлыклары кишәрлеге турында гидрогеологик бәяләмә күчермәсе

8. Борок торак пунктындагы 21 номерлы, Байданкино торак пунктындагы 1 номерлы скважиналардагы суның лаборатор тикшерену беркетмәләре (2 беркетмә)

9.«Жилкомсервис» ҖЧҖнең артезиан скважиналары буенча санитар кагыйдәләрнең үтәлеше һәм санитария-эпидемия (профилактика) чараларының үтәлеш контроле программасы; эчәргә яраклы суның сыйфатына лаборатор контроль үткәрүнең план-графигы

10.«Жилкомсервис» ҖЧЖ буенча 2014-2023 елларга җир асты суларын рациональ файдалану һәм аларны пычратудан саклау буенча табигатьне саклау чаралары планы

11. «Жилкомсервис» ҖЧЖ буенча 2013 ел өчен табигатьне саклау чаралары планы буенча хисап

12. Борок һәм Байданкино торак пунктларындагы «Жилкомсервис» ҖЧЖ буенча судан файдалану һәм ташландык суларны агызу буенча баланс таблицасы

13. Су алу җайланмаларын эксплуатацияләүгә җаваплы затны билгеләү турында боерык күчермәсе

КЕРЕШ

Җир асты суларын алу җайланмаларын санитар саклау зоналарын булдыру — хуҗалык-эчәргә яраклы су белән тәэмин итү өчен файдаланыла торган җир асты суларын пычранудан саклау буенча төп чараларның берсе.

Санитар саклау зоналары буенча исәпләүләр су белән тәэмин итү һәм эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклау зоналарын оештыру һәм эксплуатацияләүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләрне билгели торган 2.1 А.1 10-02 СанПиН документ нигезендә башкарылды.

Санитар саклау зоналарында режим булдыру һәм режим белән тәэмин итүнең төп максаты су белән тәэмин итү чыганакларын һәм суүткәргеч корылмаларны, шулай ук алар урнашкан территорияләрне санитар саклаудан гыйбарәт.

Санитар саклау зонасы составына өч пояс керә: беренче пояс — катгый режимлы пояс, икенче һәм өченче пояс — чикләүләр поясы.

Санитар саклау зонасының беренче поясы су алу җайланмаларының, барлык суүткәргеч корылмаларының һәм су үткәрү каналының урнашу урыннары территориясен үз эченә ала. Ул су алу һәм су үткәрү корылмалары урнашкан урында су чыганагын очраклы яки аңлы рәвештә пычрату мөмкинлеген бетерү максатларында билгеләнә.

Икенче санитар саклау зонасы поясы су күтәрүче горизонтны микроблы пычратулардан саклау өчен билгеләнгән. Санитар саклау зонасының икенче поясы чигеннән су алу җайланмасына кадәр араны билгели торган төп параметр-җир асты суларының су алу җайланмасына таба агымы белән микроблы пычрану өчен кирәкле вакыт.

Өченче санитар саклау зонасы поясы җир асты суларын химик пычратулардан саклау өчен билгеләнгән. Санитар саклау зонасының өченче поясы чикнең урнашу шартлары нигезендә билгеләнә, әгәр дә аннан читтә химик пычранулар килеп чыкса, алар туклану өлкәсеннән читтә җир асты сулары белән күчеп, су алу җайланмасына килеп ирешмәячәк. Җир асты суларын алу җайланмаларын проектлаштырганда, су катламына кергән химик матдәләрнең тотрыклы булуын, җир асты сулары һәм токымнары белән үзара бәйләнешкә кермәвен шартлы рәвештә кабул итәләр.

1.Физик-географик очерк

Тикшерелә торган җир асты байлыклары кишәрлеге Кама елгасының уң як ярында, Түбән Кама шәһәреннән көньякка таба 10-12 км ераклыкта, ТР Түбән Кама районының Борок һәм Бадайкино торак пунктларында урнашкан. Әлеге торак пунктларны су белән тәэмин итү ике артезиан скважинасыаша башкарыла, шуларның берсе Борок, икенчесе — Байданкино торак пунктында урнашкан (кушымта 1).

ТР территориясенең геоморфология районлаштыру схемасы буенча әлеге кишәрлек калкулыклы Бөгелмә районында урнашкан, анда тирән эрозия бүленешләре бар, асимметрик үзәннәр күзәтелә. Түбән Кама районы Бөгелмә-Бәләбәй калкулыгының төньяк-көнбатышында урнашкан, ул төньякта һәм төньяк-көнбатышта Кама елгасының киң үзәненә күчүче 180-200 м биеклектәге калкулык тигезлегеннән гыйбарәт. Рельефның өслеге төньяк-көнбатышка таба иңкүлләнеп тора, бу юнәлештә Кама елгасы кушылдыклары — Чишмә, Уратма, Зәй елгалары ага. Зәй үзәне асимметрияле, аның уң як яры биек (агым уңаена биеклек 50 м кадәр җитә) һәм текә (текәлеге 20^0С кадәр дип исәпләнә), сул як яры - сөзәк, ул әкеренләп субүләр сыртка күчә. Елга челтәренең тизлеге 0,2-0,5 км/км^{2}тигез һәм аннан да күбрәк, көньяк-көнчыгышка таба арта бара. Җирле язгы ташу катламы 70 мм. га җитә. Межа күрсәткечләре нче 0,1-0,5-1,00 м^3/с тирәсендә тирбәлә (50%), Зәй елгасының түбән агымында 15 м^3/с җитә. Район елгаларының су режимы урман-дала зонасындагы су агымнары өчен хас, җәй-көз арасындагы яңгыр сулары бозыла торган сулар һәм тотрыклы кышкы арасындагы су агымнары өчен хас. Күпьеллык күрсәткечләрнең уртача еллык зурлыгы бик киң урыннарда 0,5 тән 5,0 кадәр һәм 1км^2 кадәр үзгәрә, шул ук вакытта иң зур агым Зәй бассейны өчен хас булып кала.

Район территориясе чокыр-сазлык челтәреннән тора. Озын (6-10 км һәм аннан да күбрәк) һәм чагыштырмача тирән булмаган (20 һәм сирәк 30 м) чокырлар һәм сазлыклар Зәй елгасының сул як ярында урнашкан.

Геоморфологик яктан кишәрлек Зәй елгасының түбән агымында, елга үзәненең икенче сул як яр буеның тигез өслегендә урнашкан. Тамагының абсолют билгесе 62 м булган Борок торак пунктындагы беренче номерлы скважина торак пунктның төньяк-көнбатыш читендә, тамагының абсолют билгесе 60 м булган Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы скважина аның көньяк-көнчыгышында урнашкан. Скважиналарның географик координатлары: Борок торак пунктындагы беренче номерлы скв. - 55^{0}32'46,7" с.ш., 51^{0}40'15,7" в.д., -Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы скв. - 55^{0}30'42,3" с.ш., 51^{0}42'29,0" в.д. Скважиналар тирәсендәге җирле субүләрнең абсолют билгесе - 121,2 м, Зәй елгасында — 53,3 м.

Климат ягыннан районга уртача континенталь климат хас. Уртача еллык һава температурасы +2,9^{0}С тигез, гыйнвардагы уртача температура - 13,8^{0}С, түбән температура 35^{0}С, кайвакыт — 47^{0}С җитәргә мөмкин. Явым-төшем 400-410 мм, шуларның дүрттән өч өлеше елның җылы чорына туры килә. Салкыннарсыз чорның озынлыгы — 125-135 көн, югарырак температуралы көннәр - 140. Июль аенда 13.00 сәгатьтә уртача һава температурасы 23^{0}С, әмма абсолют максималь температура 37^{0}С кадәр була ала. Соңгы салкыннар майның икенче декадасында тәмамлана, беренчеләре октябрьнең икенче декадасында башлана. Кар капламы булган көннәр саны 155; кар катламының уртача биеклеге 29-30 см чамасы.

Районда урман-дала зонасының зона туфракларыннан түбәндәгеләр күзәтелә: соры урман туфрагы, селтеле кара туфрак һәм көлсу туфрак. Соры урман туфрагының төп массивлары Түбән Кама районының төньяк-көнчыгыш өлешендә тыныч рельефлы биек урыннарда урнашкан. Кара туфраклар, нигездә, Зәй елгасының сул як ярында киң полоса рәвешендә күренә, Зәй елгасының уң як ярында алар тапсыман формада. _ Көлсу туфрак Кама елгасының сул як ярында һәм Кама-Зәй елгасы арасында очрый.

Район урман-дала зонасына керә һәм юкә һәм имән күпчелекне тәшкил иткән киң яфраклы урманнардан, каен һәм сирәгрәк очрый торган усаклардан

торган урманнардан, шулай ук болынлыклардан тора. Хәзерге вакытта территориянең шактый өлеше сөрүлек җирләре, печән һәм көтүлекләр өчен үзләштерелгән.

Түбән Кама районы - зурлыгы буенча өченче һәм икътисади әһәмияте буенча Татарстан Республикасында икенче, аңа Татарстанда җитештерелә торган сәнәгать продукциясенең 23% ы һәм экспортның 30% ы туры килә. Түбән Кама муниципаль районы Россиядә иң зур нефть химиясе сәнәгате үзәге: аның территориясендә «Нижнекамскнефтехим» ААҖ, «Нижнекамскшина» ААҖ, «ТАИФ-НК» ААҖ, «ТАНЕКО» ААҖ, «Камаглавстрой идарә компаниясе» ААҖ, «Филиал ОАО «Генерирующая компания» Нижнекамская ТЭЦ» урнашкан. Районда язгы бодай, көзге арыш, арпа, солы, бәрәңге, яшелчә игелә. Терлекчелекнең төп тармаклары - ит-сөт терлекчелеге, дуңгызчылык, кошчылык.

2.Геология төзелеше һәм гидрогеология шартлары

Карала торган территория Төньяк-Татар һәм Көньяк-Татар кушылмаларын аерып торучы Сарайлы бөгелеше чикләрендә урнашкан. Бөгелешнең үзәк өлеше, бөгелеш буенча, алты брахиантиклиналь күтәрелештән торган Елантау-Кама Аланы дулкынсыман зонас белән эшләнгән. Төньяк-көнчыгыштагы Байданка күтәрелешенә Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы скв. урнашкан кишәрлек туры килә. Валсыман зонадан төньякка таба бөгелешнең Кама-Аланы тармагы урнашкан, ул Борок торак пунктындагы беренче номерлы скажина кишәрелегенә беркетелгән.

Геологик, гидрогеологик, инженер-геологик һәм экологик-гидрогеологик максатларда төшерелгән материаллар буенча (Сөнгатуллин Р.Х., 2000 ел, Солнцев А.В., 2005 ел, Задорожный И.М., 1982 ел), шулай ук масштабы 1:200000 булган өстәмә басымлы катламнарның җыелма геологик картасы буенча (Марамчин С.А., Уланов Е.И., 1997 ел), төче җир асты сулары белән бәйле геологик кисемнең өске өлеше уфа ярусының түбән пермь катламнары,

казан ярусының урта пермь катламнары, неоген чирек катламнары белән характерлана. Алар Кама елгасының эрозия палеоүзәне булып тора. Кисемне стратификацияләү Дәүләт геология картасы нигезендә 200 битле итеп бирелә (Түбән Новгород, 2005 ел).

Уфа ярусы Соликамск һәм Чишмә горизонтларына бүленә.

20 м га кадәр егәрлекле Соликамск горизонты юылган, еш кына Сакмар катламнарының ябылган өслегеп трансгрессив рәвештә каплый. Ул бөтен җирдә таралган, Чишмә катламнары астында ятып, көндезге өслеккә чыгу юлын тудырмыйча, киң таралыш алган. Горизонт известьташлар, мергельләр, балчык, алевролитлар һәм доломитлар белән чуарланган.

Соликамскийда урнашкан Чишмә горизонтының бөтен өслеккә таралган. Аның егәрлеге - 55-120 м. Ул көндезге өслеккә чыга алмый. Чишмә горизонтының югары чиге казан чорындагы кызыл төстәге балчык-алевролит токымнарынның соры «лингул» балчыгы белән алыштырылуы буенча билгеләнә. Чишмә горизонты бертөрле төстә дип билгеләнә: комлы, балчык һәм алевролитлар, мергельләрнең, известнякларның, доломитларның сирәк катламнары белән характерлана. Кисем тигезсез рәвештә гипсланган.

Казан ярусы аскы һәм югары подъярусларга бүленә.

Җирле стратегия шкаласында түбән Казан подъярусына Бөгелмә, Байтуган, Камышлы һәм Барбаш авыллары туры килә (өстән аска). Бөгелмә һәм Байтуган кисемнәре диңгез фацияләре, Камышлы диңгез һәм континенталь, Барбаш континенталь факцияләре белән характерлана. Түбән Казан катламнарының егәрлеге - 55-95 м, уртача 70 м тигез. Карала торган кишәрлектә түбән Казан утырмалары неоплейстоценлы аллювий астында ята.

10-20 м егәрлекле битуминозлы («гудронлы») комлы яшел-соры, вак һәм урта күкертле катламнар, балчык катламнары белән, конгломератлар линзалары белән Уфа яшендәге палеодепрессияләрдә ята.

Байтуган калын катламы балчык, ком, алевролит, известьташ һәм мергельләр белән характерлана; аның егәрлеге - 20-32 мм. Байтуган кисемендә

төп роль соры һәм кара-соры известь балчыкларына бирелә, аларның аскы өлешләрен брахиопод (нигездә, лингул) һәм башка фауна шартлы рәвештә «лингуллы балчык»дип атыйлар.

11-31 м егәрлекле Камышлы калын катламы соры һәм кызыл төстәге ком, балчык, алевролитлар, мергель, известьташ, күмер катламнары белән характерлана. Диңгез балчыгы һәм алевролитлар соры төстә, ә аларның континенталь аналоглары кызгылт-көрән. Калын катламга агач калдыкларының, күмернең һәм бакыр минерализацияләүнең туры килүе аңа характерлы үзенчәлек булып тора.

Барбаш калынлыгы кызгылт-көрән алевролитлар һәм балчык-ком катламнары, мергель, известьташларның сирәк катламнары рәвешендә урнашкан. Калынлыгы 11-29 м тигез.

Югары Казандагы катламнарга түбән субүләрләр һәм югары субүләрләр тәкъдим ителә. Су алу җайланмасы урнашкан кишәрлектә подъярус токымнары юылган, шуңа күрә биредә алар каралмый.

Геоген булмаган күл-аллювиаль утырмалар Кама елгасының тирән вакланган палеүзәнендә урнашкан; аларның егәрлеге150-200 м.га җитә. Карала торган кишәрлектә Каманың неоген өлешенең киңлеге 3,0-4,5 км тигез. Нигездә Казан һәм Уфа, ә артык тирәндә Соликамск катламнары астында неоген булмаган утырмалар саклана.

Байтуган кисемендә төп роль соры һәм кара-соры известь балчыкларына бирелә, аларның аскы өлешләрен брахиопод (нигездә, лингул) һәм башка фауна шартлы рәвештә «лингуллы балчык» дип атыйлар. Неоген катламда балчык, ком һәм чуерташлык 10% ка якын мәйданны били. Кама елгасы палеоүзәненә карата су алу җайланмасы аннан читтә урнашкан.

Төп катламнарның эрозия өслегендә Зәй елгасының хәзерге үзәненең неоплейстоценлы аллювие ята. Югары плейстоценлы (микулино-калинин) кисемдә икенче су астында кала торган террассадан үзәнле, су баса торган һәм борынгы фацияләр аерып чыгарыла. Үзән аллювие аеруча тулы кисемнәрдә яр

буе аллювиясе (вак таш яки чуерташ катламнарын) һәм су астында кала торган сай урыннарда (кисмнең аскы өлешендә таш һәм чуерташ белән ком) фацияләргә бүленә. Су астында кала торган аллювий балчыксыл туфрак һәм балчык рәвешендә тәкъдим ителә _ Аллювиянең егәрлеге 13-15 м. Су алу җайланмасы урнашкан кишәрлектә беренче алыштыргыч террасаның һәм су астында кала торган зонаның, өченче-дүртенче базаның су алу өчен булмаган аллювиаль катламнары, шулай ук түбән плейстоценлы җирләнгән аллювий өлеше биредә каралмый.

Региональ гидрогеологик районлаштыру буенча, кишәрлек Кама-Нократ артезиан бассейны чикләрендә урнашкан (В.В.Кузнецов, 2002г.). Масштабы 1:200000 булган Россиянең Дәүләт гидрогеология картасы нигезендә, Урта-Идел буеның җыелма легендасы кисеменең өске өлешендә түбәндәге гидростратиграфия бүлекчәләре аерып бирелгән:

-су куучы локаль көчсез түбән плейстоценлы аллювиаль комплекс;

- локаль су куа торган көчсез неоген комплекс;

- көчсез локаль түбән казан карбонатлы-терриген свитасы;

-Яңа Чишмә территориаль комплексы.

Билгеләнгән гидростратография бүлекчәләре актив су алмашу зонасында урнашкан. Бу зонада җир асты агымнары хәрәкәте дренажлана торган Зәй елгасы йогынтысында дип санала.

Су үткәрүче түбән плейстоценлы су аллювиаль комплексы Зәй үзәнендә киң таралган һәм ул хәзерге су астында кала торган катламнар һәм су астында кала торган террасалар утырмаларына, шулай ук түбән плейстоценлы Зәй җирләре базасына туры килә. Су сеңдерүче токымнар чуерташ, гравий, ком, балчыксыл туфрак катламнарыннан тора. Зәй елгасы үзәнендә су кертү комплексының гомуми егәрлеге 1 0-1 бм тигез.

Су үткәрү комплексы өслектән соң беренче урнашкан. Комплексның туклану өлкәсе тарату өслегеннән беренче булып урнашкан. Туклану атмосфера явым-төшемнәрен инфильтацияләү, ташкын һәм түбәндәге

гидрогеология бүлекчәләрен бушату хисабына башкарыла. Комплекс Зәй елгасында, шулай ук чишмәләр рәвешендәге су төбенең түбән булган кишәрлекләрендә бушатыла.

Комплексның сулары басымсыз, гидравлик яктан белән өслектәге су агымы белән бәйле. Җирле басымнар аз үтә торган кисем һәм аллювиаль калынлыкларның өске өлешләрендәге балчык астында булган су токымнары белән исәпкә алына. Грунт сулары көзгесе 0,0-0,5-25 м тирәнлектә урнашкан. Скважиналарның дебиты - 0,8-1,3 л/с, тбән урыннарда - 3-5 м, чишмәләрдә - 0,05-2,0 л/с тигез.

Комплекс сулары химик составы буенча, нигездә, гидрокарбонатлы, сульфат-гидрокарбонатлы кальций, кальций-магнийлы дип исәпләнә, минерализацияләре 0,3-0,8 г/л тигез, су түбән катламнардан чыкса, минерализация 1,3-1, 5 г/л га кадәр арта. Сулы горизонт өслегеннән пычранган. Комплексның җир асты сулары вак торак пунктларны су белән тәэмин итү өчен файдаланыла.

Кама палеоүзәне палеоүзәннең неоген катламнарына туры китерелгән аз үтә торган локаль су килүче неоген комплекс әлеге бәяләмәдә каралмый, чөнки су алу кишәрлегендә неоген булмаган утырмалар юк.

Икенче өслектән аста түбән казан карбонатлы-терриген свитасы урнашкан, ул түбән казан ярусына туры килә. Свита бөтен җирдә таралган, палеоүзәннең тальвегында юыла. Су сеңдерүче токым булып ярылган комташлар һәм известьташлар, сирәгрәк - алевролиты һәм мергельле, төрле гипсометрик дәрәҗәләрдә урын алган, аларның егәрлеге 4,5 м кадәр үзгәрә. Су катламнары тыгыз балчык һәм алевролитлар белән бүлгәләнгән, һәм бу катламнарның барысы да бердәм гидравлик бәйләнгән системаны тәшкил итә.

Түбән Казан свитасы өзлексез-терәк системадан гыйбарәт. Өслектән беренче су катламы югары Казан свитасы белән каплану хисабына көчсез басымлы дип санала; һәр түбән катламда басым арта. Басымның биеклеге 25-87 м тигез.

Су белән тәэмин итү тигез түгел. Скважиналар дебиты – 0,15,0 л/с, сирәгрәк - 8,0-12,5 л/с, фильтрация коэффициенты - 0,3-75,2 м/тәүл, су үткәрүчәнлеге - 8-607 $м^2$/тәүл. Чишмәләрнең дебиты 0,03-5,25 л/с тигез.

Химик составы буенча свитаның җир асты сулары төче (минерализация - 0,5-0,8 г/л), гидрокарбонатлы, сирәгрәк кенә гидрокарбонат-сульфатлы, кальцийлы һәм магний-кальцийлы дип исәпләнә. Су составының төп үзгәреше югары тектоник ярылган зоналар буенча тирән горизонтларда суларны бушату хисабына башкарыла; суларны минерализацияләү 3,5-4,3 г/л га кадәр арта. Өслекнең пычрану күрсәткече булып минеральләштерүне 1,3 г/л га кадәр арттыру, нитратлар, селтеләр кертү тора.

Туклану өслеккә чыгу кишәрлекләрендә атмосфера явым-төшемнәре хисабына башкарыла, ә ул өслекнең икенче һәм өченче өлешендә урнашкан урыннарда - югары Казан свитасыннан узу һәм астан су агу хисабына башкарыла. Бушану елгалар үзәнендә, палеокисемнәрдә бара; субүләрләрдә су түбәндәрәк урнашкан булган Чишмә суын күчерә торган комплекска ага.

Свита сулары хуҗалыкта һәм эчү өчен киң кулланыла, бу - торак пунктларны, сәнәгать һәм авыл хуҗалыгы объектларын су белән тәэмин итүнең төп чыганакларыннан берсе булып санала. Эксплуатация ялгыз скважиналар, сирәк коелар һәм каптацияләнгән чишмәләр аша башкарыла.

Түбәнлектә урнашкан су куучы Чишмә терригенлы комплексы бөтен җирлектә таралыш алган. Җир асты сулары, нигездә, Чишмә катламнарының балчыклы-аргиллит калын катламында комлы һәм алевролит катламнарының егәрлеге катламнарына туры килә. Су сеңдереүче катламнарның егәрлеге, гадәттә, 3,0-8,0 м тигез. Су үткәрә торган һәм су ала сеңдерә торган токымнарның мәйданыаерым су үткәрүче горизонтлар арасында гидравлик элемтәне аңлата.

Бөтен җирдә диярлек су биеклеге 18,6-150 м тигез. 2,0-36,0 м иңкүлекләрдә скважиналар дебиты - 0,1-5,1 л/с, ә чишмәләрнең дебиты-0,1-0,3

л/с. Су куу токымнарын фильтрлау коэффициенты 0,2 алып 20,6 м/тәүл. кадәр үзгәрә, су үткәрүчәнлеге - от 1,8 до 535 $м^2$/тәүл дип исәпләнә.

Уңай структуралар чигендә комплексның җир асты сулары 0,5-0,7 г/л минерализациягә ие гидрокарбонат магний-кальцийлар дип исәпләнә. Комплексның тирәнлеге арту белән су составы гидрокарбонат-сульфатл һәм сульфатлы дип үзгәртелә, минерализация 1,5 г/л га кадәр арта. Су комплексның тиешле ватылулар зоналары буенча түбән катламдагы суларның килеп чыгуы сәбәпле, сульфат-хлорид натрий составына үтеп керә, минерализациялеге 6,0-7,6 г/л га (Зәй үзәне һ.б.) кадәр арта.

Туклану су бүлекчәләрендә - югарыдан чыккан су тарату бүлекчәләреннән, ә Чишмә утырмаларының көндезге өслеккә чыгу урыннарында - атмосфера явым-төшемнәрен инфильтацияләү хисабына башкарыла. Суларның бушану палеоелгада һәм елга үзәнендә бара.

Чишмә суы комплексы торак пунктларны, сәнәгать һәм авыл хуҗалыгы предприятиеләрен су белән тәэмин итүнең иң мөһим чыганагы булып тора. Комплексның өске өлешендәге төче суны эчү максатларында куллану аеруча уңайлы. Эксплуатация ялгыз скважиналарда, сирәгрәк скважина, кое һәм чишмәләр төркемендә башкарыла.

3. СУ АЛУ ҖАЙЛАНМАСЫНЫҢ ГЕОЛОГИК-ТЕХНИК ТАСВИРЛАМАСЫ

«Жилкомсервис» ҖЧҖнең су алу җайланмасы ике скважинадан тора, шуларның берсе Борок, берсе Байданкино торак пунктында урнашкан. Ике скважина да гамәлдә. Чишмә су куу терриген клмплексы эксплуатациягә кабул ителде.

Скважиналарны исәпкә алу актының төп этаплары таблицада китерелгән.

Скв. номеры, урнашу урыны	Борауланган вакытта, тирәнлек, тамагының амплитудасы, м	Су кабул итү өлеше		Су сыйдырышлы токым	Су күләме: тирәнлек.м абс. билге, м	Төзелеш характеристикасы	
		тибы	Д, мм интервал, м			Дебит,	Түбәнлек, м
1 Борок торак пункты	1990 140,0 62,0	Челтәрле	168 12-130	комлыклар	8,0 54,0	7,2	20,0
1 Байданкино торак пункты	1969 80,0 60,0	Челтәрле	168 72-78	комлыклар	8,0 54,0	7,2	20,0

Артезиан скважиналарыннан чыгарыла торган су Борок һәм Байданкино торак пункты халыкының хуҗалык-эчәргә яраклы ихтыяҗларын тәэмин итү өчен кулланыла. Якын арада әлеге суны башка максатларда куллану күздә тотылмый. Борок торак пунктының су куллану нормативлары буенча исәпләнгән суга ихтыяҗ 20,44 мең м^3/ел (56 м^3/тәүл.), Байдаркино торак пункты өчен - 10,95 мең м^3/ел (30 м^3/тәүл.). Җир асты суына гомуми ихтыяҗ 31,39 мең м^3/ел (86 м^3/тәүл.).

Суга норматив ихтыяҗдан чыгып, скважиналарның киләсе эш режимы планлаштырыла. Скважиналар ел әйләнәсендә эксплуатацияләнә, тәүлек дәвамында — график буенча эшли. Борок торак пунктындагы беренче номерлы скважинага ЭЦВ 6-6,5-120, Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы скважинага ЭЦВ 6-10-110 урнаштырылган, номиналь җитештерүчәнлеге 6,5 м^3/сәг. һәм 10 м^3/ч тигез. Скважиналардан алына торган су 25 метрлы суэтем башняларына бирелә, аннан бүлү челтәренә керә.

Химик составы буенча җир асты суларының карала торган кишәрлегендәге су түбәндәгечә характерлана: коры калдык — 0,833 г/л, гомуми катылык - 6,07 мг-экв. хлоридлар — 68,6 мг/л, сульфатлар - 228,6-229,1 мг/л, нитратлар — 16,0 мг/л, гомуми тимер күләме - 0,2 мг/л. Су сыйфаты органолептик, химик, микробиологик һәм радиологик күрсәткечләр буенча СанПин 2.1 таләпләренә туры килә (кушымта 8).

4. Су алу җайланмасының санитар саклау зонасы поясы чикләрен нигезләү

Санитар саклау зонасының беренче поясы чикләрен билгеләгәндә, җир асты байлыклары кишәрлегендә 72-112 м егәрлектәге су алып килә торган чишмә терриген комплексының продуктив горизонтының калын катламнары (нейстоценлы аллювиаль, түбән Казан һәм чишмә катламнары) белән каплануын игътибарга алырга кирәк. Катламнарның каплаучы балчыклы токымнарының гомуми егәрлеге 35-45 метрга тигез (аллювиаль балчыксыл туфрак, түбән Казан балчыклары, Чишмә су кертү комплексы түбәсендәге кызыл балчык). Шул рәвешле, җир асты сулары саклаулы дип билгеләргә мөмкин. Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы скважинаның беренче санитар саклау зонасы чикләрен скважинадан 30 м аралыкта дип билегләргә була.

СанПиННың 2.2.1.1. 2.1.4.110-02 пункты нигезендә, саклаулы җир асты суларын эксплуатацияләүче объект территориясендә урнашкан су алу җайланмалары өчен туфрак һәм җир асты суларының пычрану булдырмый торган беренче санитар саклау зонасы поясы күләмен Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек фе дераль хезмәте органнары белән килештереп, гидрогеологик нигезләү шарты белән кыскарту рөхсәт ителә. Шуның нигезендә, Борок торак пунктындагы беренче номерлы скважина өчен, гамәлдәге төзелешне исәпкә алып, санитар саклау зонасының беренче поясы күләмен киметү һәм аның чиген скважинадан 10 м ераклыкта дип билгеләү киңәш ителә.

Санитар саклау зонасының икенче һәм өченче поясы чикләрен билгеләү өчен санитар саклау зонасының «Хуҗалык-эчәргә яраклы су белән тәэмин итүнең җир асты чыганакларын санитар саклау зоналарының 2 һәм 3 поясы чикләрен билгеләү өчен гидрогеологик исәп-хисаплар буенча

рекомендацияләр» (М., ВНИИ, ВОДГЕО, 1983, 102 бит) дип аталган формулаларыннан файдаланабыз.

Санитар саклау зонасының икенче поясы чиге гидродинамик исәп-хисаплар белән, өске пычранудан саклану дәрәҗәсен исәпкә алып билгеләнә. Су алу җайланмасының микроб пычранудан саклану шартларын бәяләгәндә, санитар саклау зонасы поясы күләме Т = Тм вакытыннан чыгып билгеләнә, монда Тм - бактерияләрнең тереклек итү вакыты. Продуктлы су куу горизонтының пычрануы өслектән, атмосфера явым-төшемнәре белән бергә, аэрация зонасы аша, грунт сулары дәрәҗәсенең ирекле өслегенә, ә аннары, су белән баетылган токымнарның катлаулы калынлыгы аша нәтиҗәле су горизонтына вертикаль мену юлы белән, аэрация зонасы аша ирекле инфильтация юлы белән чыгарга мөмкин.

5. Су алу җайланмасы һәм су алу җайланмасы янындагы җирләргә санитар характеристика

Геоморфологик яктан кишәрлек Зәй елгасының түбән агымында, елга үзәненең икенче сул як яр буеның тигез өслегендә урнашкан. Борок торак пунктындагы беренче номерлы скважина торак пунктның төньяк-көнбатыш читендә, Зәй елгасыннан 1,15 км ераклыкта урнашкан. Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы скважина торак пунктның көньяк-көнчыгыш читендә, Зәй елгасыннан 1,5 км ераклыкта урнашкан.

Беренче санитар саклау зонасы поясы

Борок торак пунктындагы беренче номерлы скважина Ул бистәнең торак зонасында якындагы торак йорттан 40 км ераклыкта урнашкан. Скважинаның тамагы өслеккә чыгарылган һәм герметик рәвештә ябылган, су пробаларын алу өчен кран белән җиһазландырылган, өстән металл мичкә белән ябылган. Скважинаның павильоны юк. Скважинадан чыгарыла торган су җир өстенә куелган 25м^3, сыешлы су башнясына тапшырыла, алга таба аеру челтәренә китә. Скважинаның урнашу мәйданы тигез, гравий белән түшәлгән.

Скважинага җәяүле юл юк. Тимер баганалар буенча тимер челтәрле панельләрдән беренче санитар саклау зонасын поясын киртәләү оештырылган, койманың күләме - 10x10 метр.

Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы скважина Бистә читендәге мөгезле эре терлекнең җәйге лагеры территориясендә якындагы торак йортлардан көньяк-көнчыгышка таба 300-350 м ераклыкта төзелеш һәм яшел утыртмалар буш җирдә урнашкан. Скважинаның тамагы өслеккә чыгарылган һәм герметик рәвештә ябылган, су пробаларын алу өчен кран белән җиһазландырылган, өстән металл мичкә белән ябылган. Скважинаның павильоны юк. Скважинадан чыгарыла торган су җир өстенә куелган 25м^3, сыешлы су башнясына тапшырыла, алга таба аеру челтәренә китә. Скважинаның урнашу мәйданы тигез, гади үләнле үсемлекләр белән капланган. Скважинага җәяүле юл юк. Санитар саклау зонасының беренче поясы киртәләнмәгән.

4 бүлектәге поясларның чиген гидрогеологик нигезләү буенча, файдаланыла торган Чишмә территориаль комплексының җир асты сулары сакланулы. Шуның нигездә, әлеге су алу скважиналары өчен, аларның җирдә урнашуын исәпкә алып, скважиналардан киләсе ераклыкта санитар саклау зонасының беренче поясы чикләрен билгеләү киңәш ителә: Борок торак пунктындагы беренче номерлы скв. - 10,0 м, - Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы скв. - 30,0 м,

Беренче пояс чикләрендә чит корылмалар юк. Предприятие беренче санитар саклау зонасы поясы мәйданында якын арада яңа биналар, корылмалар һәм җайланмалар төзү һәм урнаштыруны планлаштырмый.

Икенче санитар саклау зонасы поясы

4 бүлектәге гидрогеологик нигезләмә буенча, Борок торак пунктындагы беренче номерлы скв. санитар саклау зонасының икенче поясы 84x48 метрлы эллипс формасында, шул исәптән агымы буенча өскә таба (көньяк-көнбатыш юнәлештә) - 50 м, агымы буенча аска таба (төньяк-көнчыгыш юнәлештә) 34 м,

максималь киңлеге 48 м дип исәпләнә. Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы санитар саклау зонасының икенче поясы размеры 159х60 метрлы эллипс формасында тәкъдим ителә. Шул исәптән агым буенча өскә (көнбатыш юнәлештә) 105 м, агымы буенча аска (көнчыгыш юнәлештә) 54 м, максималь киңлеге 60 м. Борок торак пунктындагы беренче номерлы скважинаның икенче поясы территориясендә җир асты сулары агымы буенча югарырак бистәнең ирекле мәйданын үз эченә ала. Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы скважинаның икенче поясы территориясе тулысынча төзелештән буш мәйдан (болын) булып тора.

Борок һәм Байданкино торак пунктлырының торак зоналарында барлыкка килә торган хуҗалык-көнкүреш суларын бүлеп бирү, килешү нигезендә, махсуслаштырылган оешма туплаган очракта, аларны чыгару белән, профильтрациягә каршы экран белән җиһазландырылган оешма башкарыла. Санитар саклау зонасының Юынтык сулар ерганакның беренче һәм икенче

Җир асты суларының микроб пычрану куркынычы тудыручы объектлар санитар саклау зонасының икенче поясы чикләрендә юк (чокырлы шәхси секторның канализацияләнмәгән торак йортлары, зиратлар, үләт базлары, ассенизация басулары, фильтрация кырлары, тирес саклау урыннары, силос траншеялары, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләре, эшләми торган скважиналар). Уңай санитар хәл бактериологик күрсәткечләр буенча алына торган суның кондицион сыйфаты белән раслана (кушымта 8).

Өченче санитар саклау зонасы поясы

4 бүлектәге гидрогеологик нигезләмә буенча, Борок торак пунктындагы беренче номерлы скв. санитар саклау зонасының икенче поясы 84х48 метрлы эллипс формасында, шул исәптән агымы буенча өскә таба (көньяк-көнбатыш юнәлештә) - 50 м, агымы буенча аска таба (төньяк-көнчыгыш юнәлештә) 34 м, максималь киңлеге 48 м дип исәпләнә. Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы санитар саклау зонасының икенче поясы размеры 159х60 метрлы эллипс формасында тәкъдим ителә. _Шул исәптән агым буенча өскә

(көнбатыш юнәлештә) 105 м, агымы буенча аска (көнчыгыш юнәлештә) 54 м, максималь киңлеге 60 м.

«Жилкомсервис» ҖЧҖ су алу җайланмаларының санитар саклау зонасының өченче поясының Борок һәм Байданкино торак пунктында урнашу схемасы 3 кушымтада бирелә. Схема буенча Борак торак пунктындагы беренче номерлы скважинаның өченче поясы чикләрендә халыкның яшәү зонасы булуы күренә. Алга таба, җир асты сулары агымы буенча югарырак, төзелештән буш мәйдан авыл хуҗалыгы җирләре биләгән. Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы скважинаның санитар саклау зонасының өченче чиге территориясендә биналар юк. Өлешчә аның чикләренә бистә чите эләгә.

Әмма анда әлеге су алу җайланмаларының санитар саклау зонасының өченче поясы чикләрендә җир асты суларының химик пычрану куркынычына бәйле объектлар юк (ликвидацияләнмәгән скважиналар, ягулык-майлау материаллары складлары, агу химикатлары һәм минераль ашламалар, промстоклар, шлам саклау һ.б. лар). Шулай итеп, Шәңгәлче т.п. һәм Ташлык т. п. һәм аның янәшәсендәге территориянең су алу скважиналары урнашу мәйданчыкларының санитар һәм экологик торышы уңай, бу исә химик күрсәткечләр буенча сайлап алына торган суның кондицион сыйфаты белән раслана (кушымта 8).

6. Санитар саклау зонасы территориясендә саклау чараларын үткәрү буенча тәкъдимнәр

Һәр санитар саклау зонасы поясы өчен Санитар саклау кагыйдәләре һәм нормалары 2.1.4.1110-02 нигезендә төрле чаралар карала. Аларның максаты - җир асты суларының чисталыгын саклау һәм моны булдыруны кисәтү.

Беренче пояс буенча чаралар

Санитар саклау зонасының беренче поясы территориясе койма белән әйләндереп алынган, яшел үсентеләр полосасы белән саклаган һәм сакчы белән тәэмин ителгән булырга тиеш. Киң ябалдашлы агачлар утырту рөхсәт ителми. Корылмаларга бара юллар каты өслеккә ия булырга тиеш.

Санитар саклау зонасының беренче поясы территориясе өслек агымының аның чикләреннән читтә су бүлү каналларына бүлеп бирелүен исәпкә алып планлаштырылырга тиеш. Скважина иңкүлектә урнашса, өске агымны җыю аерым канау урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

Санитар саклау зонасының беренче поясы территориясендә суүткәргеч корылмаларын эксплуатацияләүгә турыдан-туры катнашы булмаган һәм беренче пояс территориясендә мәҗбүри урнашуны таләп итми торган биналар, корылмалар һәм җайланмалар төзү һәм урнаштыру рөхсәт ителми.

Скважиналар, насос станцияләре, резервуарларны торак, җитештерү һәм башка су үткәрү корылмаларына катнашы булмаган биналарда урнаштыру тыела.

Гамәлдәге торак, җитештерү һәм башка биналарның беренче поясы чикләренә якын урнашкан очракта, алар территориясен төзекләндерү буенча чаралар күрелергә тиеш, ул пычрану мөмкинлеген булдырмый һәм аны санитар саклау зонасының беренче поясы территориясеннән тулысынча изоляцияләүне тәэмин итә.

Биналар агымсуларның якындагы көнкүреш яки сәнәгать канализацияләре яки җирле чистарту станцияләренә караган санитар саклау зонасының беренче поясыннан читтә урнашкан чистарту корылмаларының җирле станцияләренә караган канализация белән җиһазландырылырга тиеш. Аерым очракларда канализация булмаганда, аларны чыгарганда Санитар саклау зонасының беренче поясы пычрануга юл куймый торган урыннарда урнашкан су үткәрә торган чисталык һәм көнкүреш калдыкларын кабут итү пунктлары урнаштырылырга тиеш.

Санитар саклау зонасының беренче поясы территориясендә түбәндәгеләрне эшләү тыела:

- кешеләргә, шул исәптән, суүткәргечләр белән эшләүче затларга хуҗалык итү ярамый;

- чит кешеләр кертү;

- терлек асрау;

- ашлама һәм агулы химикатлар кулланып, утырту өчен территориядән файдалану;

- төзелеш эшләрен үткәрү (су үткәрү ихтыяҗлары белән бәйле төзелеш эшләре бары тик Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендәге күзәтчелек органнары белән килешенеп кенә башкарыла ала).

Санитар саклау зоналарының беренче поясында урнашкан су корылмалары, скважина тамаклары, резервуарларның люклары һәм сиптерү торбалары һәм насосларга тутыру җайланмалары аша эчә торган суның пычрануын булдырмауны исәпкә алып җиһазландырылырга тиеш.

Барлык су алу җайланмалары проект җитештерүчәнлеге үткәргечен эксплуатацияләгәндә факттагы дебитның санитар саклау зонасы чикләрен проектлаганда һәм нигезләгәндә туры килү-килмәвен системалы тикшерү өчен кирәкле аппаратура белән җиһазландырылырга тиеш.

Югарыда санап үтелгән санитар таләпләр нигезендә әлеге проектта санитар саклау зонасы поясы чикләрендә түбәндәге чаралар каралган.

Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы скважинаның санитар саклау зонасының беренче поясы территориясе радиусы 30,0 м булган тимер-бетон баганалар буенча тимер челтәрле панельләр белән әйләндереп алынган. Борок торак пунктындагы беренче номерлы скважинаның санитар саклау зонасының беренче поясы (ckB.N9) территориясендәге коймаларны төзекләндерү таләп ителә. 1 Коймаларда йозакка бикләнә торган капкалар һәм калиткалар урнаштыру күздә тотыла. Проектта скважиналарның

павильоннарын төзү каралган. Байданкино торак пунктындагы беренче номерлы скважинаның санитар саклау зонасы поясы территориясен эчке яктан периметр буенча куаклар утыртып әйләндереп алына, үлән катламы даими чабылырга тиеш. Борок торак пунктындагы беренче номерлы скважинаның санитар саклау зонасы поясы территориясенә күпъеллык чәчәкләр утырту көтелә. Скважиналарның 1 поясы территориясендә каты өслекле керү юллары проектлана. Скважиналарның тамагы су исәплəгечләре һәм җир асты суларының динамик дәрәҗәсен үлчәү өчен җайланмалар белән тәэмин итү күздә тотыла. Өске суларны бүлеп бирү өчен санитар саклау зонасы поясы мәйданыннан өслек агымы ягыннан 0,5 м киңлектәге һәм уртача тирәнлектәге 0,3 м су бүлү каналлары проектлана. 2.04.02-84 СанПиН документы нигезендә беренче санитар саклау зонасы поясы территориясен саклау күздә тотыла.

Икенче һәм өченче пояслар буенча чаралар

Санитар саклау зонасының икенче һәм өченче поясы территориясендә җирдән файдалану режимы билгеләнә. Монда СанПиН 2.1.4.1110-02 дә билгеләнгән түбәндәге гомуми чаралар күздә тотыла:

- юкка чыгарылган скважиналарны ачыклау, бетерү (тампонаж) яки гамәлдәге барлык иске скважиналарны торгызу һәм гамәлдәге скважиналарны тәртипкә китерү, шул ук вакытта ликвидацияләнә торган скважиналарны тампонажлау, һичшиксез, расланган проект һәм санитар табиб һәм гидрогеолог күзәтүе астында, су күтәрүче горизонтның беренчел якланышын торгызу аша башкарылырга тиеш;

- техник һәм янгынга каршы максатларда резерв сыйфатында ликвидацияләнергә тиешле скважиналарны саклауны тыю; - ташлана торган скважиналарны һәм җайланмаларны ачыклау һәм бетерү;

- яңа скважиналарны бораулауны көйләү;

- җир асты байлыкларын геологик өйрәнүне тыю;

- яңа төзелешнең теләсә кайсы төрен үткәрү бары тик дәүләт санитария-эпидемиология күзәтчелеге органнары белән килешеп кенә гамәлгә ашырылырга тиеш;

- ягулык-майлау материаллары, агу химикатлары һәм минераль ашламалар складын, промстоклар, шламсаклагычлар һәм башка җир асты суларының химик пычрану куркынычына китерә торган башка объектларны урнаштыруны тыю; мондый объектларны урнаштыру бары тик сакланган җир асты суларын кулланганда гына, дәүләт санитария-эпидемиология күзәтчелеге органнарының геологик контроль органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән санитария-эпидемиология бәяләмәсе булганда, су горизонтын пычратудан саклау буенча махсус чараларны үтәгәндә генә рөхсәт ителә.;

- кулланыла торган су горизонтлары белән турыдан-туры гидрологик бәйләнешкә ия булган өске суларны санитар саклау буенча кирәкле чараларны үз вакытында үтәү.

Әлеге проект нигезендә санитар саклау зонасы поясы чикләрендә югарыда санап үтелгән гомуми чараларны үтәү тәкъдим ителә.

Югарыда санап үтелгән чаралардан тыш, санитар саклау зонасының икенче поясы чикләрендә өстәмә рәвештә түбәндәге чаралар үтәлергә тиеш:

- җир асты суларының микроблы пычрану куркынычын тудыра торган зиратлар, үләт базлары, ассенизация кырлары, фильтрация кырлары, тирес саклау урыннары, силос траншеялары, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләре һәм башка объектларны урнаштыру тыела;

- санитар саклау зонасының икенче поясы территориясендә урнашкан торак пунктларны төзекләндерү буенча чараларны мәҗбүри үткәрү (канализация белән тәэмин итүне оештыру, аларның эчтәлеген үз вакытында чыгару белән су үткәрә торган киртәләр урнаштыру, өске агымны җайга салу һәм оештыру һ.б.).

Башкаручы геолог - Лябах Г.Г.

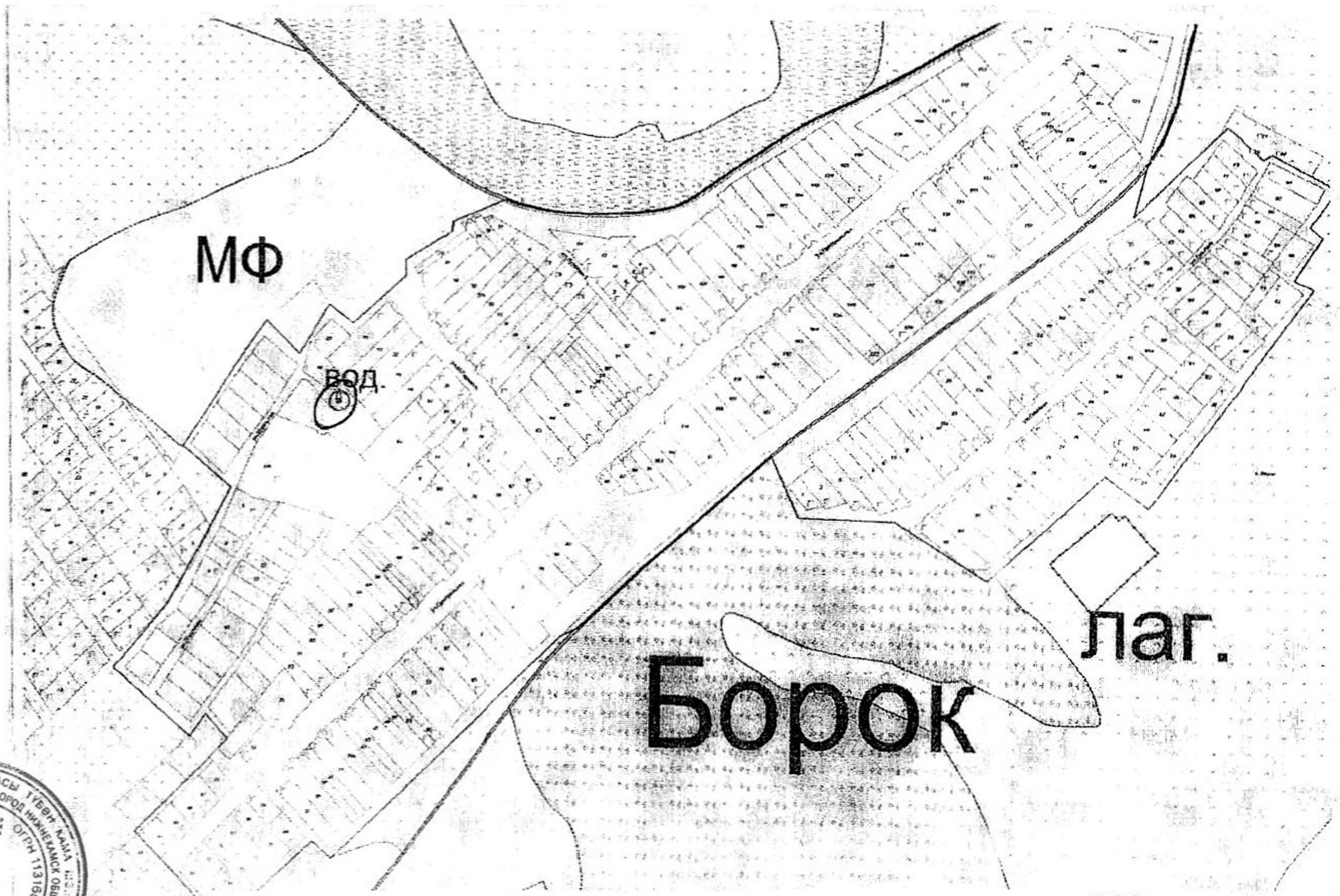

Рис. 3 .Схема расположения второго пояса ЗСО скв.№1 О «Жилкомсервис» в н.п.Борок. Масштаб 1:8000

водозаборная скважина — граница II пояса ЗСО

КОПИЯ ВЕРНА

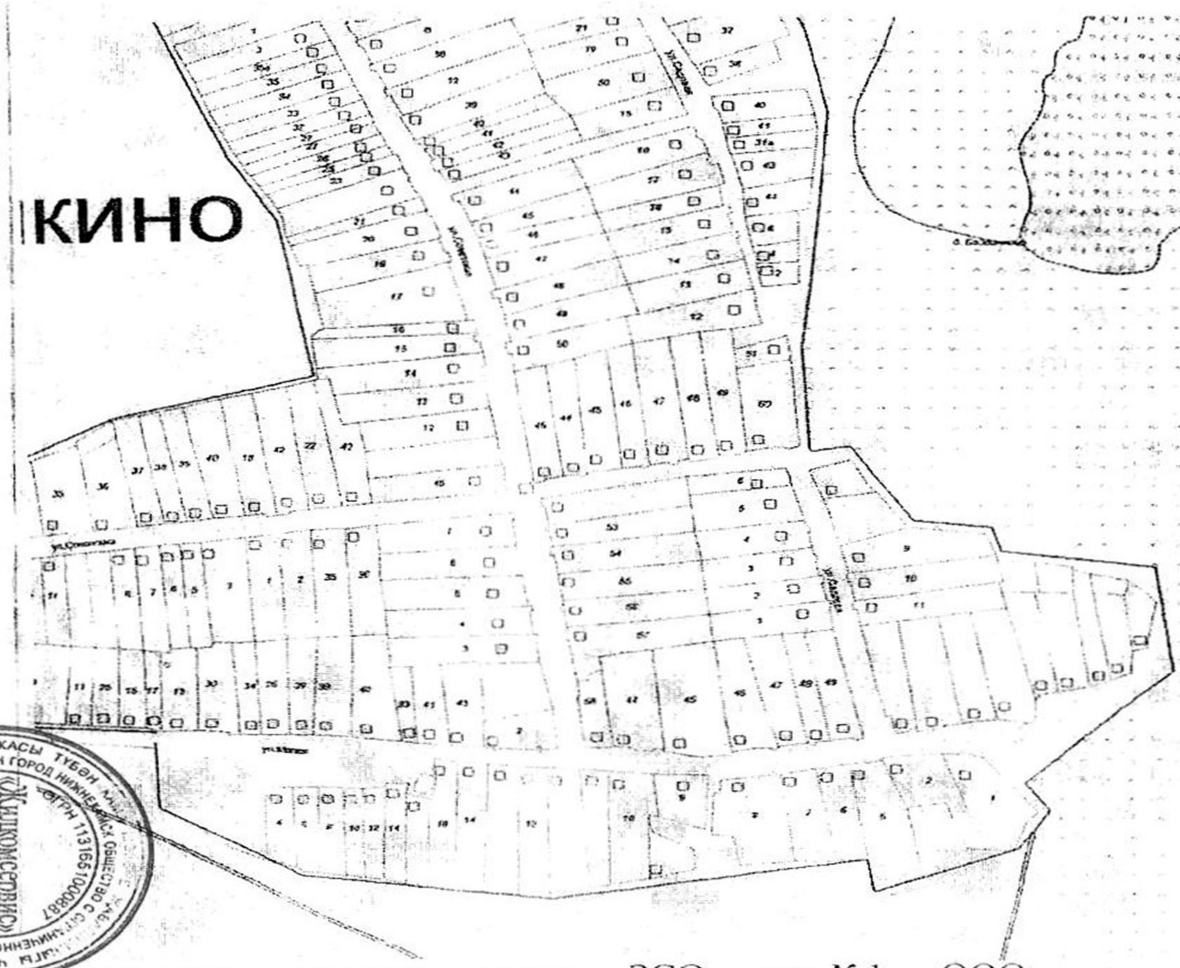

КОПИЯ ВЕРНА
«Жилкомсервис»
ДЛЯ ДОКУМЕНТОВ

Рис.4.Схема расположения второго пояса ЗСО скв.№1 ООО «Жилкомсервис» в н.п Байданкино. Масштаб 1:6000

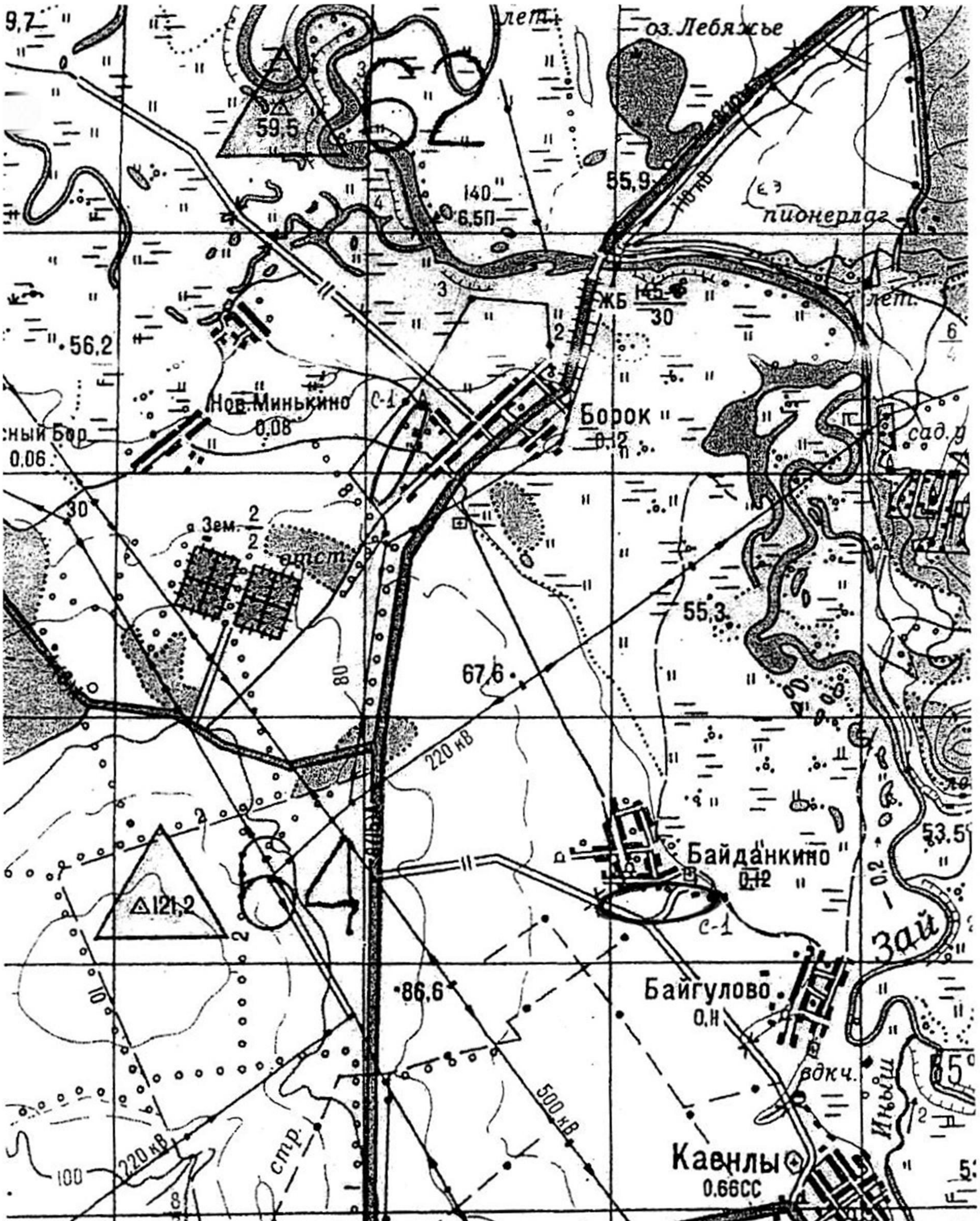

Рис. 5. Схема расположения III пояса ЗСО водозаборов в н.п. Борок и н.п. Байданкино. Масштаб 1:50 000

С-1 • водозабор

/ граница III пояса ЗСО

РЕСПУБЛИКАСЫ ТҮБӘН КАМА ... ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ ОГРН 1131651000887 «Жилкомсервис» ДЛЯ ДОКУМЕНТОВ ИНН 1651068862

КОПИЯ ВЕРНА

инженер ПТО
Каможная А.Г.

УТВЕРЖДАЮ:

УТВЕРЖДАЮ:
Директор ООО "Жилкомсервис"
В.Ю. Пучков

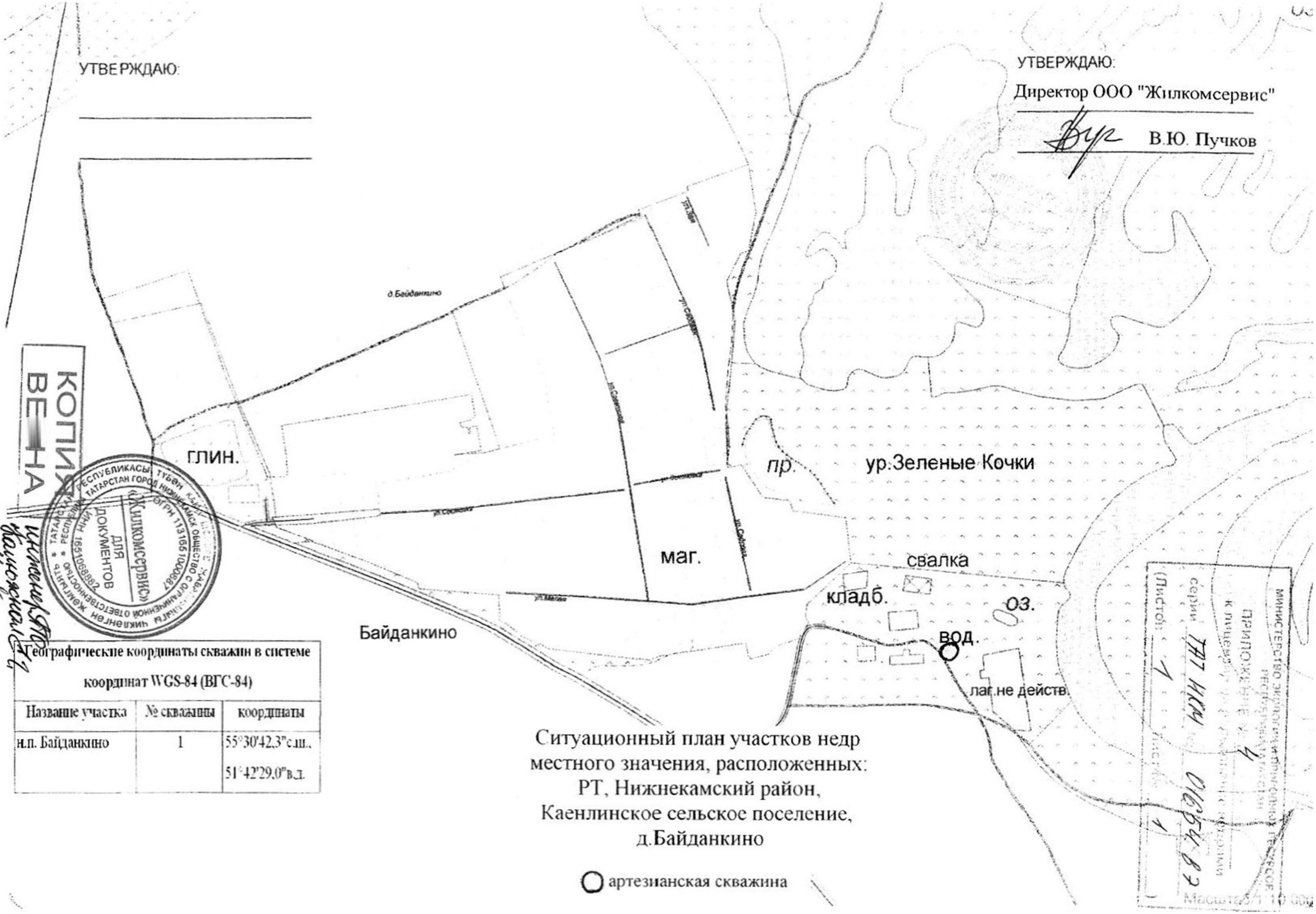

Географические координаты скважин в системе координат WGS-84 (ВГС-84)		
Название участка	№ скважины	координаты
н.п. Байданкино	1	55°30'42,3"с.ш., 51°42'29,0"в.д.

Ситуационный план участков недр
местного значения, расположенных:
РТ, Нижнекамский район,
Каенлинское сельское поселение,
д.Байданкино

◯ артезианская скважина

КОПИЯ ВЕРНА

ООО «ЖИЛКОМСЕРВИС» ДЛЯ ДОКУМЕНТОВ ОГРН 1131651000687 ИНН 1651068882

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ПРИЛОЖЕНИЕ № 4
к лицензии на пользование недрами
серии ТАТ НКМ № 01654 ВЭ
(Листов 1) Лист № 1

ЛИЦЕНЗИЯ
НА
ПОЛЬЗОВАНИЕ
НЕДРАМИ
РЕСПУБЛИКИ
ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ҖИР АСТЫ
БАЙЛЫКЛАРЫННАН
ФАЙДАЛАНУГА
ЛИЦЕНЗИЯ

ТАТ НКМ	01654	ВЭ
серия	**номер**	**вид**

Выдана: Обществу с ограниченной ответственностью «Жилкомсервис» (ИНН 1651068882)

в лице директора Пучкова Валерия Юрьевича

с целевым назначением и видами работ: с целью добычи подземных вод для хозяйственно-питьевого водоснабжения населения.

Участок недр расположен: в пределах Галиевского месторождения подземных вод, в н.п.Байданкино Нижнекамского муниципального района Республики Татарстан.

Описание участка недр, координаты угловых точек, копии топопланов приведены в приложении № 3, 4.

Право пользования участком недр получено на основании: приказа Министерства экологии и природных ресурсов Республики Татарстан № 822-п от 29.08.2016 (приложение № 2).

Участок недр имеет статус: геологического и горного отвода.

Срок окончания действия лицензии: 01.10.2026.

«Жилкомсервис» ДЛЯ ДОКУМЕНТОВ ОГРН 1131651000887 ИНН 1651068882

КОПИЯ ВЕРНА
инженер ПТО Калюжная С.Г.

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ЗАРЕГИСТРИРОВАНО
«30» декабря 2016 г.
в реестре за № 773
Ефимова С.В.

Әлеге лицензиянең аерылгысыз өлешләре булып түбәндәге документлар һәм кушымталар тора:

1. Байданкино т.п. җир асты суларын чыгару максаты белән «Жилкомсервис» ҖЧҖнең җир асты байлыкларыннан файдалану шартлары турында лицензия килешүе — 8 биттә;
2. Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының «Жилкомсервис» ҖЧҖ Байданкино т.п. җир асты суларын чыгару максаты белән җир асты байлыкларыннан файдалану хокукы бирү турында» 2016 елның 29 августындагы 822-п номерлы боерыгы – 3 биттә;
3. ТР Түбән Кама районының Борок һәм Байданкино т.п. «Жилкомсервис» ҖЧҖ хуҗалык-эчә торган су ихтыяҗлары өчен җир асты суларын чыгару өчен файдалануга тапшырыла торган җир асты байлыклары кишәрлеге турында гидрогеологик бәяләмә – 16 биттә;
4. Җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары кишәрлекләренең вәзгыяти планы: ТР, Түбән Кама районы, Каенлы авыл җирлеге, Байданкипо авылы, 1:10 000 масштабында – 1 биттә.

Муниципаль милектә булган җир кишәрлеген арендалау шартнамәсе

№ 2/14

Түбән Кама шәһәре «05» ноябрь 2014 ел.

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Каенлы авыл җирлеге башкарма комитеты, алга таба «Арендага бирүче» дип атала, Устав нигезендә эш итүче җитәкче Нәбиуллин Фәнис Мисхәт улы тарафыннан, бер яктан, һәм «Жилкомсервис» ҖЧҖ, алга таба «Арендага алучы» дип атала, Устав нигезендә эш итүче директоры Пучков Валерий Юрьевич исеменнән, икенче яктан, әлеге шартнамәне төзеделәр, алга таба «Шартнамә» дип атала, түбәндәгеләр турында:

1. Килешүнең предметы

1. Шартнамә төзү вакытына Арендага бирүченең муниципаль милегендә булган җирләр арасыннан җир кишәрлеген (алга таба – «Кишәрлек») әлеге Шартнамәнең аерылгысыз өлеше булып торган 2 нче кушымтада нигезендәге мәйданда бирә, ә Арендага алучы кабул итеп ала.

2. Аренда хакы

2.1. Кишәрлек өчен аренда хакы күләме елына бер мең сум тәшкил итә.

2.2. Аренда хакының күләме яклар тарафыннан 2 елга бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә яңадан карала. Яклар килешүе буенча аренда түләве күләме үзгәргән очракта, Арендага бирүче тарафыннан аренда хакын алга таба исәпләү һәм түләү Шартнамәгә өстәмә килешүләр нигезендә гамәлгә ашырыла. 2.3. Аренда хакы киләсе елның 2 мартына кадәр ел саен күчерелә.

3. Якларның хокуклары һәм бурычлары

3.1. Арендага бирүче хокуклы:

3.1.1. Арендага бирүче белән килешү буенча Шартнамәгә үзгәрешләр һәм Законнар үзгәргән очракта төгәллекләр кертү.

3.1.2. Арендага алучы эшләрне Шартнамәне бозып башкарган очракта, эшләрне туктату.

3.3. Шартнамә шартлары нигезендә аның кулланылышын контрольдә тоту максаты белән участок территориясенә тоткарлыксыз үтеп керү мөмкинлеге бар.

3.4. Арендага алучы эшчәнлеге нәтиҗәсендә җирләрнең сыйфаты начараюга китергән зыянны каплауны таләп итәргә.

3.1.5. Шартнамәнең 5.7.1-5.7.3 пунктында каралган очракларда һәм тәртиптә Шартнамәне өзүне таләп итәргә.

3.2. Арендага бирүче бурычлы:

3.2.1. Җир кишәрлеген арендаторга бер ай эчендә кабул итү - тапшыру акты нигезендә тапшырырга.

3.2.2. Шартнамә төзелгәнче, арендага алучыны үзенә билгеле булган барлык җитешсезлекләр турында кисәтергә

3.2.3. Максатчан билгеләнеш нигезендә җир кишәрлеген файдалану өчен яраклы хәлдә тапшыру.

3.2.4. Җир кишәрлеген Арендага алучы кабул итү-тапшыру актына кул куюдан читләшмәскә.

3.2.5. Әгәр Шартнамә шартларына һәм табигать саклау законнары таләпләренә каршы килмәсә, Арендага алучының хуҗалык эшчәнлегенә тыкшынмаска.

3.2.6. Кишәрлектә булган минераллы һәм су ресурсларыннан файдалану өчен өченче затларга хокук кулланмаска һәм аларны бирмәскә.

3.3. Арендага алучы хокуклы:

3.3.1. Үз ихтыяҗлары өчен кишәрлектә киң таралган файдалы казылмаларны, төче җир асты суларын, өске сулыкларны, шулай ук ябык сулыкларны файдаланырга.

3.3.2. Арендага бирүченең ялган мәгълүмат биргән очракта аренда түләвен киметүне яисә килешүне өзүне һәм аңа зыянны каплауны таләп итә:

- җир кишәрлегенең авырлыклары һәм рөхсәт ителгәнчә файдалану чикләре турында
- арендалана торган кишәрлекне куллануга сизелерлек йогынты ясый торган күрше җир кишәрлекләреннән файдалану турында;

- җирнең Арендага алучы тарафыннан планлаштырыла торган файдалануына йогынты ясарга мөмкин булган сыйфат үзлекләре турында.

3.3.3. Җир кишәрлегеннән файдалану процессында җитешсезлекләр ачыкланганда, сайлап алып, түбәндәгеләрне таләп итәргә:

- җитешсезлекләрне түләүсез нигездә бетерү;
- җитешсезлекләрне бетерү өчен шәхси чыгымнарны каплау;
- аренда түләвен бәрабәр күләмдә киметү;
- Шартнамәне вакытыннан алда өзүне таләп итү.

3.3.4. Арендага бирүчегә хәбәр итеп, җир кишәрлегендәге җитешсезлекләрне бетерү өчен тотылган чыгымнарны аренда түләвеннән мөстәкыйль рәвештә саклап калырга хокуклы.

3.3.5. Арендага бирүче Шартнамәнең 3.2.1 пунктында күрсәтелгән срокта җир кишәрлеген бирмәгән очракта, чыгымнарны каплау яисә Шартнамәне өзү турында таләп итәргә.

3.3.6. Аренда түләвен киметүне яисә Шартнамәне өзүне һәм Арендага бирүченең Шартнамә төзегән вакытта Арендага бирүче белми торган кишәрлеккә өченче затларның хокуклары турында кисәтмәгән очракта, зыяннарны каплау турында таләп итү хокукы.

3.4. Арендага алучы бурычлы:

3.4.1. Ел дәвамында җир кишәрлеген максаты буенча файдалана башларга. Кишәрлекне үзләштерү өчен кирәкле булган вакыт, шулай ук стихияле бәла-казалар яки мондый файдалану мөмкинлеген бирми торган башка шартлар аркасында билгеләнеше буенча Кишәрлек файдалана алмый торган вакыт әлеге чордан төшереп калдырырла. Әлеге пунктта билгеләнгән чор Шартнамәнең 3.2.1 пунктында күрсәтелгән Арендага алучыга Кишәрлекне кабул итү-тапшыру акты нигезендә Кишәрлек бирелгән вакыттан башлап исәпләнә.

3.4.2. Җир кишәрлеген аның максатчан билгеләнеше, әйләнә-тирә мохиткә, шул исәптән табигый объект буларак җиргә зыян китермәскә тиешле ысуллар белән кулланырга.

3.4.3. Аренда түләвен килешүнең 2 бүлегендә билгеләнгән күләмдә, тәртиптә һәм срокларда кертергә.

3.4.4. Кишәрлектә урнаштырылган межалау, геодезия һәм башка махсус билгеләрне сакларга.

3.4.5. Шартнамә шартлары нигезендә аны куллануны контрольдә тоту максатыннан, Арендага бирүченең кишәрлек территориясенә керүенә комачауламаска.

3.4.6. Җир кишәрлеген Арендага алучыга тапшырганчы, җир кишәрлеген максатчан файдалану өчен яраклы хәлгә китерергә һәм аны бер ай дәвамында Арендага бирүчегә кабул итү-тапшыру акты буенча тапшырырга кирәк.

3.5. Арендага бирүче һәм Арендага алучы Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән башка хокукларга ия һәм башка бурычларга ия.

4. Якларның җаваплылыгы

4.1. Арендага алучы кишәрлектән дөрес файдалану өчен җаваплы.

4.2. Арендага алучы, Шартнамә нигезендә яки үзенең компетентсыз гамәлләре аркасында, җир кишәрлеген билгеләнеше буенча файдаланмаган өчен Арендага бирүчегә китерелгән барлык зыяннарны тулысынча каплау өчен җаваплы була.

4.3. Яклар Шартнамәне гамәлгә ашыру белән бәйле һәм аренда түләүләре һәм җир кишәрлегеннән файдалану күздә тотыла торган түләү күләменә һәм срокларына кагылышлы конфиденциаль мәгълүматны таратмаска тиеш.

4.4. Шартнамә шартларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен яклар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы була.

4.5. Кишәрлекне субарендага бирү Арендага бирүче ризалыгыннан башка рөхсәт ителә

4.6. Шартнамәдән килеп чыккан бәхәсләр гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә хәл ителә. 4.7 Җир кишәрлеген арендага бирүгә кагылышлы дәүләт органнары белән барлык мәсьәләләр арендага алучылар тарафыннан хәл

ителәә. Ул Шартнамәнең законлылыгы һәм нигезләнгәнлеге өчен җаваплылыкны үз өстенә ала.

4.8. Арендага бирүче Шартнамәнең законсызлыгы аркасында Арендага алучыга зыян китерергә мөмкин булган барлык чыгымнарны Арендага алучыга кайтарырга тиеш.

5. Шартнамәне үзгәртү һәм туктату

5.1. Әлеге Шартнамә кабул итү-тапшыру акты буенча Кишәрлекне фактта тапшырганнан бирле вакыты чикләнми торган булып тора.

5.2. Якларның һәркайсы, бер-берсен 3 ай алдан кисәтеп, Шартнамәдән теләсә кайсы вакытта баш тартырга хокуклы

5.3. Шартнамәгә үзгәрешләр һәм (яки) өстәмәләр яклар тарафыннан язма рәвештә рәсмиләштерелә.

5.4. Шартнамәне үтәүгә комачаулаучы көтелмәгән хәлләр килеп туган очракта, ул яклар килешүе буенча өзелергә мөмкин. Шартнамә, аны өзү турында икенче якка тәкъдим җибәрелгәннән соң, якларның берәрсенең инициативасы буенча вакытыннан алда өзелергә мөмкин. Өзүдән баш тарткан очракта яисә бер ай дәвамында җавап алынмаса, мәнфәгатьле як ТР Ардитраж сулына Шартнамәне өзү турында таләп белдерергә хокуклы.

5.5. Шартнамәне өзү Шартнамәне өзү өчен нигезне үз эченә алган килешү төзү юлы белән рәсмиләштерелә. Шартнамә буенча йөкләмәләр судның Шартнамәне өзү турындагы карары законлы көченә кергән мизгелдән туктатыла.

5.6. Шартнамә Арендага бирүче инициативасы буенча Шартнамәнең 5 пунктында каралган тәртиптә өзелергә мөмкин, Арендага алучы:

5.6.1. Җир кишәрлеген анын максатчан билгеләнеше нигезендә файдаланмаса,

5.6.2. Кишәрлекне аны бозуга китерә торган ысуллар белән кулланса.

5.6.3. Кишәрлекне 2 (ике) ел дәвамында ирешелергә тиешле максаты нигезендә кулланмаса.

5.6.4. Шартнамәнең 2.3 пунктында билгеләнгән чор узганнан соң ике ел рәттән артык аренда түләвен кертмәсә.

5.7. Шартнамә Арендага алучы инициативасы белән вакытыннан алда туктатылырга мөмкин:

5.7.1 Арендага бирүче Кишәрлекне Шартнамәнең 3.2.1 пунктында билгеләнгән чорда арендага бирмәсә.

5.7.2. Арендага бирүче Шартнамә шартлары һәм Кишәрлекнең максатчан билгеләнеше буенча Кишәрлектән файдалануга каршылыклар тудырса.

5.7. 3. Кишәрлектә Шартнамәне төзегән вакытта Арендага бирүче белән алдан ук килешенмәгән җитешсезлекләр булса, Арендага алучыга бу хакта алдан ук билгеле булмаса һәм Кишәрлекне караган вакытта ачыкланырга тиешле булмаса.

6. Өстәмә шартлар

6.1. Шартнамә кул куелганнан вакыттан үз көченә керә.

6.2. Арендага алучыда аренда хокукы Шартнамәне имзалаган вакыттан барлыкка килә.

6.3. Шартнамәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү Шартнамәнең аерылгысыз өлеше булган өстәмә килешү белән язма рәвештә рәсмиләштерелә.

6.4. Арендага бирүче үзгәртеп корылганда яисә бетерелгән очракта, Арендага бирүченең Шартнамә буенча хокуклары һәм бурычлары хокуклы варисына яисә Мөлкәткә милекчелек хокукы яки Мөлкәтне түләүсез файдалануга тапшыру өчен нигез булган башка хокук күчкән башка затка күчә.

6.5. Арендага алучы үзгәртеп корылган очракта, Шартнамә буенча аның хокуклары һәм бурычлары аның хокуклы варисы булган юридик затка күчә.

6.6. Шартнамә ике нөсхәдә төзелде, аларның икесе дә бер үк юридик көчкә ия, һәр як өчен берәр нөсхәдә.

Якларның адреслары һәм реквизитлары

Арендага бирүче: Иске Чишмә авыл җирлеге башкарма комитеты

423567, ТР, Түбән Кама р-ны, Каенлы авылы, Ленин ур., 44

ИНН 1651046092 КПП 165101001 НБ ГРКЦ РТ Казан шәһәре

ЛБ319030002 Каенлы БК БИК 04920500

Арендага алучы: «Жилкомсервис» ҖЧҖ

423570, ТР, Түбән Кама шәһәре, Төзүчеләр пр., б, ИНН 1651068882 КПП 165 001, р/с 40702810906020202020, «Ак Барс» Банк ААҖ, "Интеркама" Түбән Кама филиалы, Казан шәһәре, БИК 049205805

«Арендага бирүче» «Арендага алучы»

Кабул итү-тапшыру акты

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының Каенлы авыл җирлеге башкарма комитеты, алга таба «Арендага бирүче» дип атала, җитәкчесе Нәбиуллин Фәнис Мисхәт улы йөзендә, Устав нигезендә эш итә, бер яктан һәм «Жилкомсервис» ҖЧҖ, алга таба «Арендага алучы» дип атала, директоры Пучков Валерий Юрьевич йөзендә, Устав нигезендә эш итә, икенче яктан, Шартнамәне төзү вакытына Арендага бирүченең муниципаль милегендә булган җирләрдән җир кишәрлеген (алга таба – «Кишәрлек») кабул итеп ала, Татарстан Республикасы Түбән Кама районының Каенлы, Туба, Уська, Байданкино, Кече Ерыклы, Борок торак пунктларында урнашкан.
Якларның дәгъвалары юк.

Якларның имзалары:

Җир кишәрлеге

бирде:

Җир кишәрлеге кабул итте:

	Объектның атамасы һәм характеристикасы	Урнашу урыны (адресы)	кв. м.
1	1 нче скважина өчен җир кишәрлеге	Каенлы т.п.	900
2	1 нче скважина өчен җир кишәрлеге	Кече Ерыклы т.п.	900
3	1 нче скважина өчен җир кишәрлеге	Кече Ерыклы т. п.	900
4	1 нче скважина өчен җир кишәрлеге	Борок т. п.	100
5	1 нче скважина өчен җир кишәрлеге	Байданкино т. п.	900
	1 нче скважина өчен җир кишәрлеге	Туба т. п.	900
7	2 нче скважина өчен җир кишәрлеге	Туба т. п.	900
8	1 нче скважина өчен җир кишәрлеге	Уська т. п.	49

Арендаланган милек исемлеге

Якларның имзалары:

2014 елның 5 ноябрендәге
2/14 номерлы шартнамәгә үзгәрешләр
кертү турында килешү

Г. Түбән Кама 2015 елның 1 декабре,

Каенлы авыл җирлеге башкарма комитеты, алга таба «Арендага бирүче» дип атала, башкарма комитет җитәкчесе Нәбиуллин Фәнис Мисхат улы аша, бер яктан, һәм «Жилкомсервис» ҖЧҖ, алга таба «Арендага алучы» дип атала, директоры Пучков Валерий Юрьевич аша, икенче яктан, бергә «Яклар» дип аталалар, әлеге килешүне төзеделәр:

1. Әлеге килешү нигезендә, яклар 2014 елның 5 ноябрендәге 2/14 номерлы шартнамәгә түбәндәге үзгәрешләрне кертергә карар кылдылар:

1.1. 2 нче кушымтада арендага алынган мөлкәт исемлеген үзгәртергә

т/с	Объектның атамасы һәм характеристикасы	Урнашу урыны (адресы)	кв. м.
1	1 нче скважина өчен җир кишәрлеге	Каенлы т.п.	900
2	1 нче скважина өчен җир кишәрлеге	Кече Ерыклы т.п.	900
3	Скважина өчен җир кишәрлеге №2	Кече Ерыклы т.п.	900
4	Скважина өчен җир кишәрлеге №2	Борок т. п.	900
5	Скважина өчен җир кишәрлеге №1	Байданкино т. п.	900
6	1 нче скважина өчен җир кишәрлеге	Туба т. п.	900
7	Скважина өчен җир кишәрлеге №2	Туба т. п.	900
8	Скважина өчен җир кишәрлеге №1	Уська т. п.	49

1.2 Калган шартнамә шартлары үзгәрешсез кала.

1.3 Әлеге килешү, аның үз көченә керүеннән бирле, килешүнең аерылгысыз өлешенә әверелә, әлеге килешү якларның һәркайсы өчен 2 нөсхәдә төзелгән.

Якларның имзалары:

«Арендага бирүче» Арендага алучы

	Эшләр исеме	Эшләрнең бәясе, мең сум.	Финанслау чыганагы				Чараның үтәлү вакыты, анык этаплары, ел, квартал	Башкаручы **(подрядчы)**	б ө ш б
			Федераль бюджет	РФ субъекты исеме	Шәхси акчалар	башка чыганаклар			
1	Су объектларын санитар саклык зоналары проектларын раслау						**2017 елның 3 кв.**	"Жилкомсервис" ҖЧҖ	
2	СанПиН 2.4.1110-02 нигезендә санитар саклык зонасының беренче поясын коймалап алу	5208,00				5208,00	4 кв. 2023 ел.	Каенлы авыл җирлеге башкарма комитеты	
3	Корылмаларга каты өслекле юллар урнаштыру	280,5				280,50	2023 елның 4 кв.	Каенлы авыл җирлеге башкарма комитеты	
4	Санитар саклык зонасының беренче поясы чикләреннән агынты суларны өслектән чыгаруны тәэмин итү	93,50				93,50	2023 елның 4 кв.	Каенлы авыл җирлеге башкарма комитеты	
5	Сууткәрү корылмаларына катнашы булмаган биналар, корылмалар һәм җайланмаларны төзү һәм урнаштырмау буенча контроль						даими	“Жилкомсервис" ҖЧҖ Каенлы авыл җирлеге башкарма комитеты	
6.	Якын-тирәдәге биналардан һәм корылмалардан санитар саклык зонасының беренче поясы пычрануга юл куймауны контрольдә тоту						даими	“Жилкомсервис" ҖЧҖ Каенлы авыл җирлеге башкарма комитеты	

7	Санитар саклык зонасының беренче поясыннан читтә урнашкан биналардан һәм корылмалардан агынты суларны агызуны контрольдә тоту						даими	"Жилкомсервис" ҖЧҖ Каенлы авыл җирлеге башкарма комитеты	

8	Кешеләрнең яшәүләренә, чит кешеләр керүенә, терлек асрауга, агулы химикатлар кулланып, җир биләмәләреннән файдалануына, суүткәргеч ихтыяҗларына бәйле эшләрдән тыш, төзелеш эшләрен башкаруга юл куймауны контрольдә тоту	-	-	-	-	-	даими	"Жилкомсервис" ЖЧЖ Каенлы авыл җирлеге
9	Скважина очлыклары һәм тамагы аша эчә торган суның пычрану ихтималын бетерүне тәэмин итә торган чараларны уздыру	56,00				56,00	4 кв.2023 ел.	Каенлы авыл җир. башкарма комите
10	Фактагы дебитның туры килүен системалы тикшерү өчен су алу аппаратурасы белән тәэмин итү	160,00			160,00		4 кв. 2023 ел.	"Жилкомсервис" Җ
11	Санитар саклык зонасының 1, 2 һәм 3 поясы территориясендә ташландык скважиналарны һәм җайланмаларны ачыклау һәм бетерү	проект нигезендә				проект нигезендә	даими	Каенлы авыл җир башкарма комите
12	Санитар саклык зонасының 1, 2 һәм 3 поясы территориясендә яңа скважиналар бораулауны көйләү						даими	Каенлы авыл җир башкарма комит
13	Ягулык-майлау материаллары складларын урнаштырмауны контрольдә тоту. 1, 2 һәм 3 пояс территориясендә санитар саклау зоналары						даими	Каенлы авыл җир башкарма комит
14	Санитар саклык зонасының 1, 2 һәм 3 поясы территориясендә зиратларны, үләт базларын, ассенизация кырларын һ.б. урнаштыруны контрольдә тоту						даими	Каенлы авыл җир башкарма комит

15	Санитар саклык зонасының 2 поясы территориясендә урнашкан торак пунктларны төзекләндерү буенча чаралар үткәрү						даими	Каенлы авыл җир башкарма комит